

ACCIÓ TUTORIAL

Aprovat en Consell Escolar a data de

1. INTRODUCCIÓ.....	3
2. MARC LEGAL.....	3
3. CONSIDERACIONS GENERALS	4
4. PLANIFICACIÓ DE L'ACCIÓ TUTORIAL.....	7
4.1. ACTUACIONS AMB L'ALUMNAT.....	9
4.2. ACTUACIONS AMB LES FAMÍLIES.....	13
4.3. ACTUACIONS DEL PROFESSORAT.....	13
4.4. PROGRAMA D'EDUCACIÓ AFECTIVO-SEXUAL.....	14
4.5. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PAT.....	14
5. ANNEXOS	16
5.1. ANNEX 1: GRAELLA D'ACTUACIONS CONCRETES INCLUSIVES.....	16
5.2. ANNEX 2: MESURES CURRICULARS DUA.....	21

1. INTRODUCCIÓ

Entenem per **acció tutorial** el conjunt d'activitats individuals o de grup que du a terme el tutor o tutora responsable d'un grup d'alumnat. Les activitats poden anar dirigides tant a l'alumnat com a les seues famílies o la resta de professorat. La persona que exerceix la tutoria es converteix en el principal referent a l'escola per al grup que tutoritza, els vincles que s'estableixen són molt forts, és necessari fer sentir a l'alumnat que els acompanyem en el seu procés d'aprenentatge i també cal prestar atenció a l'aspecte emocional. En aquest sentit, establir un Pla d'Acció Tutorial coordinat tant a nivell vertical com horitzontal, ens ajudarà en la nostra tasca diària.

La **finalitat** de l'acció tutorial és contribuir, en col·laboració amb les famílies, al desenvolupament i suport personal i social de l'alumnat, tant en l'àmbit acadèmic com en el personal i social, i realitzar el seguiment individual i col·lectiu de l'alumnat per part del professorat, en els aspectes intel·lectual i emocional, d'acord amb les característiques de la seua edat. La tutoria i l'orientació de l'alumnat ha de formar part de la funció docent. Cada grup d'alumnat ha de tindre una tutora o tutor.

2. MARC LEGAL

- ORDRE 10/2023, de 22 de maig, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen i concreten determinats aspectes de l'organització i el funcionament de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià. Article 12.
- DECRET 100/2022, de 29 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Infantil. Article 19.
- DECRET 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària. Articles 19 i 20.
- DECRET 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària.
- DECRET 195/2022, de 11 de novembre, del Consell, d'igualtat i convivència en el sistema educatiu valencià

3. CONSIDERACIONS GENERALS

Seguint les indicacions de la normativa vigent, al Pla d'Acció Tutorial (PAT), s'hi estableixen els criteris generals que hauran d'orientar la tasca de tots els mestres tutors i totes les mestres tutores al llarg del curs escolar.

Per a l'**assignació de les tutories** s'atendrà als aspectes següents:

- El tutor o tutora ha de ser designat pel director o directora del centre, a proposta de la direcció d'estudis, d'acord amb els **criteris pedagògics** establits amb caràcter previ pel **claustr** i que formen part del PEC. En tot cas, la direcció del centre decidirà, amb criteris pedagògics, l'assignació de les tutories per tal de donar la millor resposta educativa a l'alumnat del centre. No obstant això, **correspon a tot el professorat la cura, suport i seguiment individual i col·lectiu de tot l'alumnat**.
- L'assignació de les tutories dels diferents grups, es realitzarà de forma que, amb caràcter general, en els grups d'Educació Primària, la persona tutora ocupe un lloc al centre per **l'especialitat de Primària** (generalista). No obstant, podrà ser tutora o tutor qui imparteixca diverses àrees del currículum en el mateix grup.
- En **primer d'Educació Primària**, les persones que exercisquen la tutoria seran, sempre que siga possible, **mestres amb destinació definitiva** al centre. **Excepcionalment**, la direcció del centre podrà designar mestres **sense destinació definitiva** al centre.
- Amb caràcter general, els centres docents hauran d'evitar en l'assignació de les tutories o matèries, que les i els docents que són representants legals de l'alumnat en el mateix centre, exercisquen com a professorat i/o tutors/ores d'aquests
- Les **funcions que han d'exercir els tutors i tutores** són les que s'indiquen en l'article 41 del Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària (DOGV 8689, 02.12.2019).

Article 41. Funcions de les persones que exerceixen la tutoria: Les funcions de les persones que exercisquen la tutoria són les següents:

- a) Participar en el desenvolupament de l'acció tutorial sota la coordinació de la direcció d'estudis.
- b) Dur a terme les actuacions establides en el projecte educatiu de centre i en el pla d'actuació per a la millora respecte de la tutoria.
- c) Vetlar pels processos educatius de l'alumnat i promoure la implicació en el seu procés educatiu.

d) Vetlar per la convivència del grup d'alumnat i la seua participació en les activitats del centre.

e) Coordinar el professorat i la resta de professionals que intervenen en el seu grup respecte del procés educatiu de l'alumnat.

f) Orientar l'alumnat en el seu procés educatiu.

g) Facilitar la inclusió de l'alumnat i fomentar-hi el desenvolupament d'actituds participatives i positives que consoliden les bones relacions del grup.

h) Coordinar el procés d'avaluació de l'alumnat del seu grup i, al final de cada cicle de l'Educació Primària, adoptar la decisió que siga procedent sobre la promoció de l'alumnat, de manera col·legiada, amb l'equip docent. (Art. 43 del DECRET 106/2022 d'Ordenació i Currículum de l'etapa d'Educació primària).

i) Coordinar l'equip docent en la planificació, desenvolupament i avaluació de les mesures de resposta a la inclusió proposades per a l'alumnat del seu grup-classe, com a conseqüència de l'avaluació del procés educatiu i aprenentatge de l'alumnat.

j) Elaborar i desenvolupar, en coordinació amb el personal professional del servei psicopedagògic escolar i amb la mestra o mestre de pedagogia terapèutica, les adaptacions curriculars (significatives i no significatives) i les mesures d'intervenció educativa per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i coordinar el desenvolupament i avaluació dels plans d'actuació personalitzats.

k) Informar les mares, pares o representants legals, el professorat i l'alumnat del grup, pels mitjans, preferentment telemàtics, que l'Administració pose al seu abast, de tot allò que els concernisca en relació amb les activitats docents i amb el procés educatiu del seu alumnat.

l) Ajudar a resoldre les demandes i inquietuds de l'alumnat i mediar davant de la resta del professorat i l'equip directiu.

m) Facilitar a les mares, pares o representants legals l'exercici del dret i del deure de participar i implicar-se en el procés educatiu dels fills i filles.

n) Fomentar la cooperació educativa entre el professorat i les mares, pares o representants legals de l'alumnat.

o) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

– La **direcció d'estudis** del centre ha de **coordinar el treball dels tutors i tutores**, i per a fer-ho, ha d'efectuar les reunions periòdiques necessàries durant el curs, així com les requerides per al desenvolupament adequat d'aquesta funció. L'acció tutorial podrà complementar-se mitjançant la utilització de plataformes electròniques que proporcione la Generalitat o que siguen degudament autoritzades.

– La persona tutora **informarà**, a l'inici de curs, les persones progenitores i/o persones tutores legals de l'alumnat sobre els **criteris d'avaluació, qualificació i promoció de l'alumnat**.

- La tutora o el tutor els **informarà** sobre el **procés educatiu de l'alumnat**, per escrit o pels mitjans telemàtics que l'Administració pose a l'abast, després de cada sessió d'avaluació.
- La direcció del centre garantirà una **reunió informativa trimestral** de la tutora o tutor de grup amb les persones progenitores i/o persones tutores legals de l'alumnat. A petició d'aquests, i per altres motius que ho aconsellen, la direcció del centre facilitarà una trobada entre aquests i la tutora o el tutor del grup. En aquestes reunions podrà participar, si escau, el professorat que impartisca docència al grup.
- Les tutores i els tutors disposaran de l'**assessorament de l'equip d'orientació educativa** i, si és el cas, el gabinet psicopedagògic autoritzat, d'acord amb el PAT del centre i en col·laboració amb el coordinador o coordinadora de cicle o equip docent, sota la direcció de la direcció d'estudis. Aquesta última ha de convocar almenys tres reunions conjuntes durant el curs i totes les que siguen necessàries per a dur a terme adequadament aquesta funció.
- D'acord amb el que s'estableix en l'apartat 4 de l'article 5 del Decret 108/2014, el personal encarregat de tutoria ha d'incloure, dins de l'**horari** que comparteix amb el seu grup d'alumnat, un **temps setmanal** per a desenvolupar les tasques pròpies de **tutoria**.
- Les **faltes d'assistència** de l'alumnat seran comunicades a les persones progenitores i/o persones tutores legals de l'alumnat pel professor tutor o professora tutora amb una periodicitat setmanal. En cas de reiteració sense justificació, el tutor o tutora n'ha d'informar la direcció d'estudis per a posar en marxa les actuacions que es determinen, que s'hauran de coordinar amb l'equip d'orientació educativa i, si és el cas, el gabinet psicopedagògic autoritzat o amb qui tinga atribuïdes les seues funcions. Les tutores i els tutors han de registrar obligatòriament les faltes d'assistència en **ITACA**, de manera que es puguin gestionar tant els avisos, com els indicadors d'absentisme.

A més a més, tal i com s'estableix al Decret 72/2021, de 21 de maig, del Consell, d'organització de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià:

- La tutoria, en col·laboració amb les famílies, i l'orientació educativa, acadèmica i professional són **funcions del professorat, que han de realitzar-se de forma cooperativa** amb els equips d'orientació educativa i els departaments d'orientació educativa i professional, d'acord amb els criteris fixats pel claustre i allò que disposen els decrets que regulen l'organització i el funcionament dels diferents ensenyaments.

–Els plans, programes i línies d'actuació del projecte educatiu han d'incloure, de forma transversal, l'orientació educativa i professional i **l'atenció personalitzada a les situacions de major vulnerabilitat**, posant especial èmfasi en **l'inici de l'escolarització i en els moments de transició**.

– En la concreció curricular de cadascuna de les etapes i en les unitats didàctiques de les programacions de les diferents assignatures, el professorat ha d'incorporar i desenvolupar projectes i activitats que contribuïsquen al **desenvolupament de l'orientació educativa i professional** de tot l'alumnat, com a eina que afavoreix el desenvolupament integral i la presa de decisions personals, acadèmiques i professionals lliures de biaixos de gènere i de prejudicis de qualsevol tipus, així com l'adquisició de les competències necessàries per a la gestió del projecte de vida i, posteriorment, de la carrera professional.

– Des de les actuacions d'orientació educativa i professional i els plans d'acció tutorial de totes les etapes, el professorat tutor, amb el conjunt de l'equip educatiu, ha de participar també en el procés **d'identificació de les barreres a la inclusió** i de les necessitats de l'alumnat per a oferir la resposta més adequada en cada cas, amb la participació del mateix alumnat, de les famílies i dels agents socials, les organitzacions, les institucions i les associacions de l'entorn, com a elements clau per a previndre els mecanismes d'exclusió.

4. PLANIFICACIÓ DE L'ACCIÓ TUTORIAL

El professorat, en col·laboració amb la Comissió de Coordinació Pedagògica (COCOPE), establiran els criteris generals que hauran d'orientar la tasca tutorial al llarg del curs escolar prenent com a base el present document. Inclouent:

- Activitats que promoguen el foment de la lectura i el valor pedagògic del banc de llibres.
- Actuacions a partir de les característiques i la situació personal de l'alumnat i la necessitat específica de suport educatiu, amb l'objectiu de personalitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Actuacions que potencien el paper de la tutoria en la prevenció i en la mediació per a la resolució pacífica dels conflictes i en la millora de la convivència escolar i la igualtat d'oportunitats. A proposta de les mestres i equips docents, l'Equip Directiu, intervindrà davant situacions reiteratives o greus perjudicials o de no respecte de les normes de funcionament i convivència.
- Planificació de les activitats d'informació que afavorisquen la màxima adaptació i participació de l'alumnat i les famílies al centre. Així com les que faciliten el desenvolupament personal de l'alumne/a i la seua integració en el grup-classe.

- Un programa d'educació sexual, seqüenciat per etapes i cursos, elaborat des d'un punt de vista racional, científic i no doctrinal i que incorpore el respecte de la diversitat sexual, familiar i de gènere. Per a aquesta finalitat es podran utilitzar les guies i materials que es troben al portal REICO:
<https://ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/guia-educacio-sexual>
- Activitats de sensibilització de caràcter coeducatiu, planificades des de la perspectiva de gènere i envers qualsevol mena de diversitat existent al centre i en la societat.
- Actuacions del professorat tutor i les activitats dirigides a l'alumnat planificades per als moments de transició.
- La coordinació necessària del professorat tutor amb l'equip educatiu, el personal especialitzat de suport, el personal de l'equip d'orientació educativa i, si és el cas, el gabinet psicopedagògic escolar autoritzat que intervé al centre i les famílies o representants legals de l'alumnat.

La COCOPE recolzarà i coordinarà l'acció tutorial dels i de les mestres amb l'assessorament tècnic del Servei d'Orientació Pedagògica.

Abans de l'inici de curs, cada equip docent ha de planificar, adaptar i concretar la proposta d'actuacions generals a realitzar.

4.1. PROPOSTA D'ACTUACIONS GENERALS AMB L'ALUMNAT

TEMPORALITZACIÓ	Actuacions a adaptar des de cada cicle, nivell i tutoria.
Inici de curs	INFANTIL
	• Acceptar la separació de l'ambient familiar. • Establir relacions comunicatives i nexes afectius amb l'educador/a i els companys i companyes. • Conèixer i familiaritzar-se amb les diferents dependències de l'escola i persones que hi ha en ella. • Facilitar l'adaptació del grup classe quan canvia d'edifici i/o de tutor/a • Facilitar la integració de l'alumnat nouvingut en el seu grup classe i en el conjunt de la dinàmica escolar. • Facilitar la integració de l'alumnat amb NEE significatives.
	<u>Infantil 3 anys</u> • Entrada de forma esglaonada de 5 en 5. • Criteris: germans al centre, si treballen el pare i la mare i si fan ús del menjador escolar. • Horari de setembre: de 10:00 a 13 h. • Les mares i pares podran entrar a la classe durant la primera quinzena del mes de setembre i podran romandre una estona.
	<u>Respecte al canvi de tutor/a</u> • Visita de l'alumnat de l'escoleta .
	<u>Infantil 4 i 5 anys</u> • Retrobament dels companys de l'any anterior i adaptació del nou alumnat. • Salutació utilitzant cançons i jocs adients. Presentació de la nova classe o edifici. • Presentació del nou alumnat. • Conversa sobre els records i vivències estiuenques. • Aportació de materials que facen referència al període de vacances. • Presa de decisions sobre l'organització de l'aula. • Preparació i ambientació de les zones comuns amb els materials existents i els treballs elaborats. • Comentari a la classe del que hem vist.
	<u>Respecte al canvi de tutor/a</u> • Coordinació del nou tutor/a amb el tutor/a del curs anterior per recollir informació corresponent de l'alumnat.
	<u>Respecte als especialistes i suport de l'etapa d'infantil</u> • Especialista de música, anglès i religió. • Preparació d'alguna activitat conjunta pel tutor/a i l' especialista.

- L'especialista entra a l'aula per a conèixer l'alumnat i reforçar a la tutora.

Equip de NEE

- L'educadora entra a l'aula en cas de necessitat, segons l'horari establert.

Suport

- El primer mes el suport es dedica als tres anys, després es seguirà l'horari..

Actuacions respecte als espais

- Conèixer els espais d'entrada i d'eixida al centre i els llocs per formar els grups.
- Conèixer l'aula i els espais comuns (serveis, aula de música, menjador, pati...)

Llocs d'esplai i normes

- Establir entre tothom les normes d'ús i manteniment i cura dels materials.
- Habitució al ritme d'eixida i entrada a la zona d'esplai.
- Habitució a fer cues per entrar i eixir.

Adaptació al menjador

- Coneixement de l'espai de l'itinerari per arribar-hi.
- Conèixer les monitores i la resta de personal del menjador.
- Presentació, abans del començament del menjador dels educadors/es amb una proposta a l'aula.

PRIMÀRIA

- Facilitar l'adaptació del grup classe quan canvia de tutor, de cicle i d'etapa, tot fomentant el desenvolupament d'actituds participatives.
- Conèixer el grau d'integració del grup classe.
- Facilitar la integració de l'alumnat nou vingut en el seu grup classe i en el conjunt de la dinàmica escolar.
- Facilitar la integració de l'alumnat amb NEE significatives.
- Afavorir en l'alumnat el reconeixement de l'aula com el seu espai propi de treball i de convivència.
- Fomentar la relació personal entre l'alumnat i professorat.

Respecte a l'alumnat

1r dia de classe

- Jocs de presentació.
- Les vacances d'estiu: conversa, textos, fotografies, murals de fotos...
- Donar a conèixer les normes de funcionament: del grup, del centre, del pati...

- Presentació dels especialistes.
- Entrega i lectura del llistat de material de l' alumne/a i l'horari de classe.
- Revisió i aplicació de la normativa del Xarxa llibres.

1ª quinzena

- Organització de la classe (temps-espai): conèixer l'horari (professorat, aules), normes de convivència, responsabilitats, distribució i ús de materials,...
- L'agenda: conèixer els apartats, ús, mitjà molt important de comunicació amb les famílies.
- Proves inicials.
- Alumnat nou. S'actuarà segons allò reflectit al pla d'acollida del centre.
- Alumnat repetidor. S'actuarà segons el Pla de suport individualitzat.

Respecte al canvi de tutor/a

- Aplicació del pla de transició d'Infantil a primària.
- Coordinació del nou tutor/a amb el tutor/a del curs anterior per arreplegar informació de cada un dels alumnes: història del grup, interessos generals i particulars, dinàmica de treball, projectes realitzats, aspectes sociològics, materials i recursos utilitzats,... alumnat amb NEE, retards, ACIs...
- Revisar els informes de l'alumnat deixats pel tutor anterior.

Respecte als especialistes i suport

- Especialista de música, anglès i religió. Preparació d'alguna activitat conjunta pel tutor/a i l' especialista.
- L'especialista entra a l'aula per a conèixer l'alumnat i reforçar al/la tutor/a.

Equip de NEE

- L'educadora entra a l'aula en cas de necessitat, segons l'horari establert.

Suport

- Hi ha un suport entre nivells segons un horari establert.

Actuacions respecte als espais

- Conèixer els espais d'entrada i d'eixida al centre i els llocs per formar els grups.

Canvi d'aula

- Conèixer els diferents espais de l'aula. Ubicació del material.
- Organització i distribució del grup, escoltant suggeriments.
- Treball d'hàbits: normes de convivència de cicle (mobilitat, entrades-eixides, respecte de materials,...)

	<u>Llocs d'esplai i normes</u> • Conèixer i treballar els hàbits definits en el NOF i les normes de convivència. <u>Adaptació al menjador</u> • El primer dia presentar-los a l'educador/a. • Controlar que tot l'alumnat apuntat al menjador es posen en la seua fila i es queden amb l'educador/a.
	ALUMNAT EN GENERAL • Realitzaci3 d'activitats conjuntes per nivell : jornades de portes obertes....
Tot el curs	• Cohesi3 de grup amb assemblees i sessions específiques de tutoria. • Paraules Habitudes: ús del llenguatge com a regulador del comportament. • Resoluci3 dial3gica de conflictes. • Ús de llibretes, de l'agenda i endreça dels treballs. • Dinàmiques de grup i educaci3 emocional. • Estratègies i hàbits d'estudi: esquemes, subratllat, resums, etc. • Participaci3 en les activitats comunes de Centre i complementàries. • Foment d'un ambient positiu entre tota la Comunitat Educativa. • Ús de l'agenda en Educaci3 Primària. • Identificaci3 de barreres i minimitzaci3/eliminaci3 d'aquestes. • Identificaci3 de necessitats específiques de suport i activaci3 protocol de resposta.
1r trimestre	• Funcionament del Centre. • Entrevista inicial de l'alumnat. • Encarregats/des i/o responsables de classe. • Avaluacions inicials i finals. • Normes banc de llibres (a partir de 3PRI). • Atenci3 al benestar emocional: relaxaci3, etc.
2n trimestre	• Seguiment acadèmic, motivaci3 cap a l'estudi i el treball. • Atenci3 a l'aspecte psicol3gic i emocional. • Dinàmiques d'equip, cohesi3 i confiança. • Redistribuci3 de grups o equips de treball a l'aula atenent al benestar de tots i totes.
3r trimestre	• Seguiment acadèmic, motivaci3 cap a l'estudi i el treball. • Atenci3 a l'aspecte psicol3gic i emocional. • Dinàmiques d'equip, cohesi3 i confiança. • Redistribuci3 de grups o equips de treball a l'aula atenent al benestar de tots i totes. • Avaluacions finals. • Pla de transici3 entre etapes i cicles.

4.2. PROPOSTA D'ACTUACIONS GENERALS AMB LES FAMÍLIES

TEMPORALITZACIÓ	Actuacions a adaptar des de cada cicle, nivell i tutoria.
Tot el curs	• Reunions col·lectives i tutories individuals: actes i registre d'acords. • Coneixement i ús del web Família, web del Centre i diferents plataformes. • Implicació i participació en les diferents activitats de Centre i de les aules. • Ús de l'agenda com a via de comunicació diària (primària). • Informació trimestral de l'evolució de l'alumnat. • Funcionament banc de llibres i ajudes de l'ajuntament per material escolar. • Coneixement del NOF. • Implicació i col·laboració en el treball personal dels seus fills/es, organització del temps d'estudi i descans. • Pla de transició entre etapes i nivells imparells. • Reunió de "Portes Obertes". • Foment d'un ambient positiu amb tota la comunitat educativa. • Fomentar des de les tutories la participació i implicació familiar al centre a través de l'AFA.

4.3. PROPOSTA D'ACTUACIONS GENERALS DEL PROFESSORAT

TEMPORALITZACIÓ	Actuacions a adaptar en cada etapa, cicle i nivell.
Tot el curs	• Aplicació i revisió anual de les mesures referents a l'Acció Tutorial. • Coordinació entre nivells i intercycles, programació anual i d'aula. • Coordinació de tot l'equip docent. • Coordinació i assessorament per part del Servei d'Orientació psicopedagògica, gabinets externs, ONGs, institucions, atenció precoç, etc. • Control d'absentisme. • Foment d'un ambient positiu entre tota la Comunitat Educativa. • Foment del treball inclusiu. • Mediació, amb coneixement de causa, en possibles situacions de conflicte entre alumnes, professors i informar a les famílies. • Control i registre de la convivència de l'aula. • Aplicació i participació de metodologies inclusives, obertes i actives. • Foment i aplicació del treball competencial. • Desenvolupament i aplicació a l'aula d'estratègies treballades al PAF.

4.4. PROGRAMA D'EDUCACIÓ AFECTIVO-SEXUAL

Des de l'àmbit del nostre PAT i del nostre Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió Educativa entenem que l'educació afectiva i sexual és part imprescindible de la formació integral del nostre alumnat.

L'Educació Sexual és un dret dels xiquets i les xiquetes que hem de contemplar. Si pretenem construir una societat on les persones puguin construir lliurement la seua identitat de gènere i viure en igualtat efectiva, és imprescindible proporcionar a l'alumnat una educació afectiva i sexual de qualitat. És convenient començar des de les primeres edats i dur a terme les actuacions d'una forma sistemàtica i contínua al llarg de totes les etapes educatives. D'altra banda, és important transmetre a les famílies la necessitat d'aquesta informació i intentar implicar-los en el desenvolupament d'aquest programa.

TEMPORALITZACIÓ	Actuacions a adaptar en cada etapa, cicle i nivell.
Tot el curs	• Participació en activitats, tallers, xerrades sobre Coeducació i diversitat familiar, sexual per a tota la Comunitat Educativa. • Utilització de la maleta de colors, on es troben un recull de llibres sobre la diversitat sexual i afectiva. • Celebració del dia de la Dona, dia de la dona i la ciència, dia contra la violència de gènere. • Promoció i ús d'un llenguatge inclusiu i positiu. • Activitats a l'aula relacionades amb els diferents blocs de la Guia Sexual Integral de la Conselleria d'Educació: - Bloc I: Sexe i identitat. - Bloc II: Rols de gènere. - Bloc III: Vincles personals. - Bloc IV: Pràctiques sexuals. • Formació sobre l'ús adequat de les xarxes socials. • Programació d'activitats transversals en les diferents àrees del currículum.

4.5. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PAT

El seguiment del PAT es farà a través de les reunions de coordinació del cicle o equip docent, de la COCOPE i de les reunions que s'establisquen des de la direcció d'estudis per a tal efecte.

L'equip directiu posarà a disposició dels equips docents les graelles d'avaluació amb els ítems a valorar després de cada trimestre i a la fi de curs, per poder establir les propostes de millora oportunes.

Aquest és un document obert al canvi, a les propostes de millora i a la reflexió i modificació en benefici de la qualitat del procés d'ensenyament – aprenentatge. L'alumnat i el seu benestar físic, psicològic, social i emocional, sempre ha d'estar al centre de totes les propostes com a protagonista i actor principal.

A l'inici de curs cada equip de nivell i tutors/es planificaran les actuacions concretes a desenvolupar amb les seues tutories des dels quatre àmbits: alumnat, famílies, mestres, i programa d'educació afectivo- sexual, seguint les pautes generals d'aquest document.

5. ANNEXOS

5.1. ANNEX 1.- GRAELLA D'ACTUACIONS CONCRETES INCLUSIVES.

Àmbit	Activitats	Actuació inclusiva	E.I.	E.P.
ACOLLIDA I INTEGRACIÓ D'ALUMNAT	Reunió de portes obertes.	Participació d'un membre de l'equip de suport a la inclusió.		
	Reunió d'incorporació de l'alumnat de 3 anys (collectiva).	Participació del personal de l'equip de suport a la inclusió en la reunió amb les famílies que atendran les aules de 3 anys.		
	Entrevista personal de l'alumnat.	Participació d'un membre de l'equip de suport a la inclusió en la reunió amb les famílies.		
	Coneixement del professorat (tutor/a, suport i altres).	Facilitació a la família d'imatges de la mestra- tutora/educadora/mestres especialistes.		
	Coneixement dels companys/es.	- Facilitació a la família d'imatges dels companys/es del grup-classe. - Afavorir l'ajuda entre iguals. - Utilització de la figura d'un alumne/a-tutor/a.		

	• Coneixement del centre.	• Realització d'una visita a l'aula abans de la incorporació al centre de l'alumnat nouvingut (sempre que siga possible).		
	• Incorporació a l'aula.	• El dia de la incorporació de l'alumnat nouvingut facilitar la presència de dues persones a l'aula per poder afavorir la nova incorporació (si a l'aula únicament hi ha una persona).		
COHESIÓ DE GRUP	• Jocs i dinàmiques de presentació, cooperació i treball en equip.	• Adaptació dels jocs i dinàmiques amb suports visuals (ús de la pissarra digital, materials manipulatius, etc.).		
	• Elaboració de normes de convivència en positiu i consensuades amb l'alumnat	• Normes elaborades amb pictogrames col·locades en un lloc visible.		
	• Assemblea de classe per a resoldre conflictes.	• Utilització d'històries socials senzilles per a treballar la resolució de conflictes.		
	• Contes de resolució de conflictes.	• Ús de contes per a treballar els valors de tolerància, respecte, diferències, empatia, etc		
	• Eixides de convivència.	• Anticipació de les eixides i activitats a realitzar de forma visual.		

	• Tècniques de treball en equip i cooperatiu. • Agrupaments flexibles.	• Afavorir el treball cooperatiu mitjançant grups de treball heterogenis.		
AUTONOMIA PERSONAL	• Treball d'hàbits i rutines.	• Anticipació amb pictogrames de la seqüència d'activitats a realitzar. • Accessibilitat física i cognitiva de l'espai. • Ús de calendari visual amb pictogrames en l'aula, pati, bany, corredor i menjador.		
	• D'higiene personal. • De treball. • D'ordre, neteja i cura del seu material.	• Utilitzar suports visuals seqüenciats, per a l'aprenentatge d'hàbits i rutines. • Ús de tècniques com el modelat, modelatge, encadenament cap enrere, etc.		
	• Habilitats Socials.	• Afavorir i fomentar les habilitats socials entre iguals.		
	• Responsabilitat en l'àmbit escolar.	• Valorar i celebrar les actituds responsables amb reforç positiu.		
EDUCACIÓ EMOCIONAL	• Treball de les emocions.	• Utilització de pictogrames d'emocions per aprendre a identificar com ens sentim i perquè (content/a, enfadat/da, trist/a, etc.).		
	• Dinàmiques per treballar l'autoestima, l'autoconcepte, el respecte, l'autoacceptació i l'acceptació de les diferències com a font d'enriquiment personal.	• Ús de contes (pissarra digital) per a treballar els valors de tolerància, respecte, diferències, empatia, etc.		

	Lectures individuals i collectives.	Adaptació de material escrit en format accessible.		
	Ús d'un llenguatge inclusiu.	Projecte paraules habitades: recolzades amb imatges.		
CONVIVÈNCIA I IGUALTAT	Activitats i treballs que reflexionen sobre la igualtat i les diferències : contacontes, teatres, pel·lícules, tallers, dinàmiques, etc.	- Biblioteca mòbil: ús de contes per a treballar la coeducació, convivència i igualtat. - Celebrar la diversitat i la igualtat coincidint amb els següents dies: 20 de novembre (Dia dels Drets de la Infantesa), 25 de novembre (Dia de la no violència contra la dona), 21 de març (S. Down), 2 d'abril (TEA), 15 de maig (Dia internacional de la família) etc. en funció de		
	Educació per a la democràcia: representativitat dels delegats/des, acords, òrgans de participació, etc.	Facilitar que tot l'alumnat tinga diferents rols dins de les aules.		
TÈCNIQUES D'ESTUDI	Organització del treball en la llibreta i utilització de l'agenda.	- Adaptació de la grandària i tipus de lletra dels materials. - Facilitació de suports visuals per a l'ús de la llibreta i l'agenda escolar.		
	Ús de les TIC com a eina de treball personal.	Fomentar l'ús de ferramentes TIC a través d'activitats a l'aula (pissarra digital, ordinador, etc.).		

	Treball de diferents dinàmiques per a optimitzar els resultats (esquemes, resums, subratllat, etc.)	- Ensenyar estratègies visuals d'aprenentatge. - Assegurar la claredat visual en els materials. - Ús de lectura fàcil en els enunciats de les activitats a realitzar i en les proves-		
	Reflexió sobre el propi treball per a millorar-lo.	Ús de llistes de comprovació, economia de fitxes, rúbriques, etc.		
RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES	Reunions trimestrals.	Fomentar i afavorir la participació de totes les famílies.		
	Tutories individuals.	Realitzar tutories individualitzades amb les famílies de forma coordinada entre tots els membres de la comunitat educativa		
	Tallers i festes.	Realitzar activitats que fomenten la participació de tota la comunitat educativa (fent un disseny previ en el que tot l'alumnat, sense excepció, puga accedir, participar i aprendre).		
	Comunicació amb famílies.	Realitzar les comunicacions mitjançant l'agenda, el telèfon de centre i WEBFAMILIA.		

5.2.- ANNEX 2: MESURES CURRICULARS DUA.

Concretem els principis i pautes del Disseny Universal per a l'Aprenentatge que ens serviran de guia o base per a dur a terme a les nostres aules activitats i metodologies inclusives.

Proporcionar múltiples formes d'implicació. El PERQUÈ de l'aprenentatge: activar les xarxes afectives. Es tracta d'utilitzar diferents estratègies per motivar l'alumnat, mantindre aquesta motivació i per a facilitar la seua participació activa al procés d'ensenyament-aprenentatge.	• Atenció constant a l'aspecte socioemocional a l'aula. • Crear un clima de suport i acceptació a l'aula. • Treballar per parelles, en equip, fomentant les interaccions dialògiques. • Treballar les emocions, les habilitats socials, promovent activitats pro socials a l'aula. Crear llaços d'afecte, vincles. • Realitzar activitats de rol-playing per a la gestió d'emocions. • Preparar a l'aula un racó de la calma. • Organitzar entorns d'aprenentatge a l'aula que possibiliten el treball cooperatiu i individual. • Motivar l'alumnat proposant reptes, activitats basades en els seus interessos, deixant-los escollir, utilitzant propostes metodològiques com la gamificació o l'escape room, canviant l'estructura o l'organització de l'aula, no fent sempre el mateix. • Despertar la curiositat a l'aula. • Permetre que els i les estudiants participen en el disseny d'activitats, involucrar-los perquè ells i elles es marquen els seus objectius. • Fomentar l'aprenentatge servei com a metodologia que ajuda al desenvolupament amb compromisos socials. • Treballar la creativitat a l'aula. • Oferir activitats apropiades a cada edat i/o capacitat, contextualitzades en la vida real i, en la mesura que siga possible, socialment rellevants. • Dissenyar activitats multinivell.
--	---

	• Ser flexibles amb els temps d'execució i resposta en els treballs escolars, especialment en l'avaluació. • Permetre l'exploració i experimentació promovent el pensament científic. • Dissenyar rutines d'aprenentatge, anticipant els canvis en aquestes rutines amb alertes. • Incloure activitats per al meta-aprenentatge o metacognició, per exemple, treballant les rutines de pensament. • Proporcionar alternatives en relació a les ferramentes i suports permesos. • Donar models apropiats d'aprenentatge. • Incorporar accions de revisió del que han après, recordatoris, llistes de comprovació, notes aclaridores, etc. • Fer preguntes per a guiar l'autocontrol, l'autoregulació. • Oferir un feedback que emfatitze l'esforç i fomenti la perseverança. • Incloure diferents estratègies d'autoavaluació: llistes de control, rúbriques, etc.
Proporcionar múltiples mitjans de representació. El QUÈ de l'aprenentatge: s'activen les xarxes de reconeixement. Seguint aquest principi, haurem de presentar la informació a l'alumnat per mitjà de suports variats, tenint en compte les diferents vies d'accés i processament de la informació.	• Utilitzar suports i formats diversos per presentar la informació, textos audiovisuals i no solament escrits. • Oferir opcions d'ampliació de la grandària de la lletra i/o sons. • Realitzar tasques competencials a l'aula. • Programar activitats que desenvolupen totes les intel·ligències múltiples a l'aula. • Dissenyar activitats enriquides que promoguen habilitats de pensament d'ordre superior. • Afavorir la manipulació d'objectes i models espacials. • Afavorir la manipulació per treballar les matemàtiques: matemàtiques manipulatives, ABN. • Adaptar textos a lectura fàcil. • Utilitzar el color com a mitjà d'informació o èmfasi, per exemple, per a ressaltar alguns aspectes en els problemes matemàtics (subratllar pregunta, encerclar dades, etc.) • Proporcionar diagrames visuals, organitzadors gràfics que puguin realitzar-se a l'inici de l'explicació del tema per a relacionar idees prèvies o al concloure el

	tema per a sintetitzar el que han après. • Ús del llenguatge visual i verbal amb propostes com el <i>visual thinkin</i>
--	--

	• Facilitar exemples, analogies, metàfores, dibuixos, etc. per a les explicacions, especialment si són abstractes. • Complementar amb subtítols o traduccions una informació. • Inserir suports per al vocabulari (per exemple, un glossari). • Elaborar un diccionari visual a l'aula. • Establir vincles entre conceptes per mitjà d'analogies o metàfores. • Ús d'estratègies mnemotècniques. • Oferir la informació per tots els sentits amb claus visuals, tàctils i/o auditives. • Facilitar correctors ortogràfics, gramaticals i software de predicció de paraules. • Facilitar l'ús de la calculadora quan l'objectiu no és realitzar operacions. • Facilitar l'ús del diccionari. • Emprar propostes pedagògiques com la realitat augmentada.
Proporcionar múltiples mitjans d'acció i expressió. El COM de l'aprenentatge: s'activen les xarxes estratègiques. Seguint aquest principi, haurem d'oferir a l'alumnat diferents possibilitats per expressar el que saben, per organitzar-se i planificar-se.	• Oferir diferents possibilitats, no només el llenguatge escrit, per a permetre a l'alumnat expressar el que sap en les proves-control. • Compondre i/o redactar per mitjà de diferents mitjans (text, veu, il·lustració, dibuix, cinema, música, moviment, vídeo, etc.) • Proporcionar alternatives per a la interacció física de l'usuari amb els materials educatius (commutadors, teclats adaptats, joysticks, pantalles tàctils, etc.) • Possibilitar l'ús de mitjans socials i ferramentes web interactives. • Utilitzar l'ajuda entre iguals per mitjà del suport entre l'alumnat i/o docència compartida. • Treballar les funcions executives i l'atenció a l'aula. • Graduar sempre les tasques, de menys a major complexitat (també a les proves-control). • Dividir les tasques, de forma que l'alumnat tinga objectius a curt termini. • Tasques de menor duració. • Acompanyar els objectius de pautes i d'una rúbrica que els ajude a fer un seguiment dels seus avanços. Aquests objectius seran sempre coneguts per l'alumnat, per a treballar l'autoregulació. • Donar instruccions senzilles i clares que puguin acompanyar-se de llistes

	de comprovació o checklist, de forma que els ajude a estructurar i executar la tasca.
--	---

	• Retirar els suports de forma gradual a mesura que augmenta l'autonomia. • Modificació de l'entorn per a eliminar barreres i possibles distractors a l'aprenentatge (etiquetatge, senyalització, descansos per mantindre l'atenció, canvi d'activitats, eliminar distractors, etc.) • Emprar ferramentes de gestió del temps, rellotges de sorra, cronòmetres on line o qualsevol altra aplicació informàtica. • Planificació: emprar mapes conceptuals i plantilles de planificació de projectes. • Planificació: treballar plans cognitius (quins passos hem de seguir per a realitzar una activitat complexa? Establir la seqüència, les fases...), raonament social (què has de fer si...) o dilemes morals. • Treballar la fluïdesa verbal a l'aula amb activitats que promoguen l'expressió oral: podcast, entrevistes, microrelats orals, el club de la comèdia, monòlegs científics, absurds, lliga de debats, etc. • Inhibició (atenció), l'estudiant és capaç de mantindre l'atenció sense distraure (obra de teatre, cançons, trencaclosques, construccions...) • Inhibició (autocontrol), amb entrenament en autoinstruccions. • Desenvolupar estratègies metacognitives a l'aula que possibiliten l'aprenentatge autònom de l'estudiant. • Memòria de treball amb activitats senzilles de narració, lletres de cançons, obres de teatre... • La flexibilitat cognitiva pot treballar-se al plantejar preguntes obertes (mètode socràtic) que permeten diferents opcions, també amb l'ús d'analogies o metàfores donat que facilita la transferència d'idees i desenvolupa la creativitat. • Jocs de taula.
--	---

MESURES DE NIVELL II i III

ACCÉS		EI	EP
	• Estructuració física de l'aula que permet l'accés autònom als materials i equips de treball.	X	X
	• Estructuració temporal de la jornada lectiva mitjançant suports visuals col·locats en un lloc visible per a tot l'alumnat.	X	X
	• Utilització de la PDI i ferramentes TIC per a proporcionar múltiples maneres de representar la informació (vídeos, imatges reals, dibuixos infantils, pictogrames, etc.).	X	X
	• Desenvolupament d'activitats d'estimulació del llenguatge (PELO i CCO).	X	X
	• Supervisió de l'accessibilitat física, sensorial i cognitiva d'espais, mobiliari, pati, activitats, etc.	X	X
	• Coordinació amb l'equip docent i professionals de suport interns i externs.	X	X
	• Ús de mapes conceptuals, organitzadors gràfics, estratègies d'estudi i d'aprendre a aprendre adaptats al nivell.	X	X

PARTICIPACIÓ	• Oferir múltiples opcions d'agrupament adequats a la tasca: treball individual, en parelles, en equips de treball heterogenis, racons de treball, projectes, etc.	X	X
	• Promoure la col·laboració entre l'alumnat: ajuda entre iguals.	X	X
	• Promoure diferents formes de comunicació a l'aula que permeten la representació i l'expressió múltiple (gestos i intercanvi d'imatges).	X	X
	• Ajustar els temps i les formes de resposta en funció de les necessitats de cada alumne/a.	X	X
	• Impulsar el respecte i la participació de tot l'alumnat en igualtat de condicions. Cuidar el llenguatge que s'utilitza a l'aula, sempre destacant les fortaleeses de l'alumnat.	X	X
	• Acordar i interioritzar les normes de classe, fer-les pròpies i tindre-les de manera visible en un lloc destacat de l'aula sempre recolzades en imatges.	X	X
	• Realitzar activitats d'acollida al grup-classe especialment en situacions d'alumnat nouvingut.	X	X
	• Fomentar la realització d'activitats de sensibilització cap a les diferències individuals.	X	X

APRENENTATGE	Afavorir el desenvolupament d'activitats en diferent format, que activen en l'alumnat els coneixements previs que té sobre allò que aprendrà.	X	X
	Guiar el processament de la informació des de la manipulació a la representació de la informació.	X	X
	Implicar el propi alumnat en el disseny d'activitats i tasques.	X	X
	Donar instruccions simples i clares que ajuden a executar les tasques.	X	X
	Impulsar estratègies que ajuden l'alumnat a retindre informació (promoure l'aprenentatge de dites, endevinalles, poemes, etc.).	X	X
	Utilització de diversos materials manipulatius per a presentar i executar tasques d'aprenentatge.	X	X
	Promoure l'ús d'aplicacions digitals (Kahoot, power-point, genially, etc.) i pàgines web que afavoreixen la presentació de la informació de manera interactiva.	X	X
	Impulsar l'aprenentatge a través del joc.	X	X
	Utilitzar diverses metodologies inclusives (ús de TIC i materials visuals).	X	X
	Realitzar actuacions d'èxit: tertúlies dialògiques.		X
	Facilitar diferents formes de representació i expressió de la informació (DUA).	X	X

	• Usar diferents activitats i instruments d'avaluació (proves, llibretes, exposicions, treballs, etc.).	X	X
	• Utilitzar estratègies de motivació i implicació de l'alumnat (projectes d'investigació i gaming).	X	X